

VENSTRE

**Politisk program for
Lillestrøm Venstre
2019-2023**

Bedre er alltid mulig!

Kjære velger,

1. januar 2020 blir Fet, Skedsmo og Sørumsund slått sammen til nye Lillestrøm kommune. Med sine over 85.000 innbyggere blir Lillestrøm en av landets største kommuner, og Venstre har høye ambisjoner på den nye kommunens vegne. Mye fungerer bra i dag, og det skal vi bygge videre på, og vi skal sikre utvikling både i byen og i tettstedene omkring i hele kommunen. Samtidig skal vi gripe de mulighetene som en storkommune gir til å levere enda bedre tjenester og finne enda bedre løsninger på morgendagens utfordringer.

Venstre er Lillestrøms liberale parti. Bedre er alltid mulig, og vi vil alltid stå på for å strekke oss lenger. Vårt mål er at Lillestrøm skal være en grønn, raus og liberal kommune. En grønn kommune som går i front for å finne lokale løsninger på klimautfordringene og tar vare på naturen og grøntområder i by og bygd. En raus kommune som sikrer like muligheter for alle og som løfter fram kultur, idrett og frivillighet. En liberal kommune som sikrer gode vilkår for å skape arbeidsplasser og legger til rette for at folk kan leve sine liv på ulike måter.

Venstres kjerneverdier er å gi folk frihet til å leve eget liv og ta egne valg, samtidig som vi tar ansvar for fellesskapet og miljøet.

Godt valg!

Boye Bjerkholt,
Venstres ordførerkandidat

Innholdsfortegnelse

1. Den åpne og trygge kommunen	4
1.1 Åpenhet og medvirkning	4
1.2 Gode tjenester og ansvarlig økonomistyring	4
1.3 En god kommune å jobbe i	5
1.4 Trygghet	5
1.5 Et mangfoldig næringsliv	6
2. Klima og miljø	7
2.1 Klimafyrtårnet Lillestrøm	7
2.2 Grønn by- og tettstedsutvikling	8
2.3 Park, natur og friluftsliv	9
2.4 Dyrevelferd	9
3. Samferdsel	10
3.1 Kollektivtrafikk	10
3.2 Bil og vei	11
3.3 Sykkel og gange	11
4. Oppvekst	12
4.1 Barnehage	12
4.2 Skole	12
4.3 Trygg oppvekst for barn og unge	13
5. Helse og mestring	14
5.1 Mestring	14
5.2 Hjelp når du trenger det	14
5.3 En trygg alderdom	15
5.4 En verdig rusomsorg	15
5.5 Løft for mental helse	15
6. Kultur, idrett og frivillighet	16
6.1 Frivillighet og samarbeid	16
6.2 Kultur	16
6.3 Idrett	17

1. Den åpne og trygge kommunen

Lillestrøm kommune skal være en kommune som er åpen og lyttende, og som er lett tilgjengelig for innbyggerne. Det skal være fokus på kvalitet i tjenestetilbudet, og kommunen skal være proaktiv når det gjelder å ta i bruk nye metoder og finne nye løsninger som gjør at tjenestene blir enda bedre. Det viktigste virkemiddelet for å levere gode tjenester til innbyggerne, er dyktige ansatte som trives på jobben. Lillestrøm kommune skal være en god arbeidsgiver og føre en arbeidsgiverpolitikk som gjør at vi kan rekruttere og beholde dyktige medarbeidere.

1.1 Åpenhet og medvirkning

Den gode kommunen skapes av engasjerte innbyggere som bryr seg om sitt nærmiljø. Åpenhet, innsyn og aktiv dialog gir mulighet for innflytelse og samskaping. Venstre vil at borgerne skal ha mulighet til å være med og forme lokalsamfunnet og medvirke i viktige politiske beslutninger i hverdagen, og ikke bare gjennom valg hvert fjerde år.

Det frivillige engasjementet i lag og foreninger er en viktig bærebjelke i det sivile samfunnet, og spiller en avgjørende demokratisk rolle som talerør for ulike interessegrupper. Kommunen skal aktivt involvere lag og foreninger i sine planprosesser og gjennom gode økonomiske støtteordninger legge til rette for en mangfoldig frivillig sektor.

Venstre vil:

- sikre at informasjon om kommunens tjenester og viktige politiske prosesser er lett tilgjengelig på kommunens nettsider og på andre kanaler som innbyggerne bruker
- etablere et åpent kommunalt service- og plankontor i bysentrum for å legge til rette for bedre samhandling mellom kommunen og innbyggere og næringsliv
- sikre at alle møter i viktige politiske organer i kommunen overføres på nett
- sikre Barn- og unges kommunestyre (BUK) gode rammer for sitt arbeid og at de har reell påvirkning i saker som angår barn og unge

1.2 Gode tjenester og ansvarlig økonomistyring

Venstre vil føre en ansvarlig økonomisk politikk og sikre at innbyggerne skal få gode tjenester som ikke koster mer enn nødvendig. Kommunen har ansvaret for å forvalte en del av innbyggernes midler til det felles beste, og skal drives på en ansvarlig, effektiv, åpen og servicevennlig måte.

Venstre vil:

- sikre god økonomisk styring og forutsigbarhet i tjenestetilbudet
- holde eiendomsskatten lav, og arbeide for å avvikle den på sikt dersom kommunens økonomi gir rom for det
- begrense kommunalt eierskap som ikke har en samfunnsmessig begrunnelse
- sørge for godt vedlikehold av kommunal eiendom
- levere gode og miljøvennlige tjenester innen vann, avløp og renovasjon, samtidig som de kommunale avgiftene holdes på et lavt nivå
- vurdere bruk av offentlig-privat samarbeid i kommunale byggeprosjekter
- sikre rask kommunal saksbehandling ved plan- og byggesaker

1.3 En god kommune å jobbe i

Det viktigste virkemiddelet for å levere gode tjenester til innbyggerne, er dyktige ansatte som trives på jobben. Lillestrøm skal være en god arbeidsgiver og føre en arbeidsgiverpolitikk som gjør at vi kan rekruttere og beholde dyktige medarbeidere.

Venstre vil:

- jobbe for en heltidskultur i Lillestrøm kommune og sikre at ansatte som ønsker fulltid så langt som mulig skal få tilbud om det
- sikre gode seniorordninger som oppmuntrer ansatte til å stå lengre i jobb
- sikre gode ordninger for varslere
- at Lillestrøm kommune skal ha et godt samarbeid med tillitsvalgte organisasjoner og være en konstruktiv partner i forhandlinger om lønns- og arbeidsvilkår
- at kommunen skal ta lederskap i en inkluderingsdugnad for folk som faller utenfor arbeidslivet
- jobbe for at Lillestrøm kommune skal nå målet om 2 lærlinger per 1000 innbyggere
- gjøre Lillestrøm kommune så attraktiv å jobbe i, at vi klarer å konkurrere med nabokommuner om de beste ansatte. Dette gjør vi gjennom å ha en solid lønnspolitikk, gode ordninger for videreutdanning og intern kursing med høyt nivå.
- stimulere til en innovasjonskultur ved å la ansatte som har gode ideer for hvordan tjenestene kan utvikles og forbedres, få lov til å teste ut sine ideer
- tilrettelegge for god faglig utvikling gjennom å bygge gode fagmiljøer og gjennom å stimulere til erfaringsutveksling mellom ulike enheter

1.4 Trygghet

Trygghet for liv, hjem og egen eiendom, er en av samfunnets aller viktigste oppgaver. Alle innbyggere i Lillestrøm kommune skal kunne føle seg trygge i hverdagen, og føle seg trygge på at hjelpen kommer når plutselig sykdom eller ulykke inntreffer.

Venstre vil:

- legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunen og politiet for å styrke det forebyggende arbeidet og sikre et godt nærpolti som er synlig i lokalsamfunnet
- sørge for at alle gater og rom er godt opplyste
- stille strenge krav ved bruk av overvåkningskameraer
- gå imot et forbud mot tigging
- sørge for at brannvesenet har tilstrekkelig bemanning og moderne utstyr
- jobbe for etablering av et felles brannvesen på Romerike for å styrke beredskapen og sikre mer effektiv bruk av ressursene
- at katastrofeberedskapen i kommunen gjennomgås jevnlig og at det avholdes jevnlig øvelser

1.5 Et mangfoldig næringsliv

Lillestrøm er Romerikes hovedstad, med sterke kunnskapsmiljøer, store arbeidsplasser og populære besøksmål som tiltrekker seg studenter, arbeidstakere og besøkende både innenfor og utenfor regionen. For Venstre er det viktig å bygge videre på dette og bidra til at det etableres flere gode arbeidsplasser i Lillestrøm.

Venstre vil:

- at kommunen skal være en positiv samarbeidspartner og tilrettelegger for at det kan etableres flere bedrifter og arbeidsplasser
- tilrettelegge for at Oslo Met – Storbyuniversitetet kan vokse på Kjeller og styrke sin posisjon nasjonalt og internasjonalt.
- utvikle nattmatforbudet i Lillestrøm sentrum og gi matserveringsstedene mulighet til å ha åpent så lenge de vil.
- tillate søndagsåpne butikker, dersom kommunen får slik myndighet.
- stimulere til etablering av flere mikrobryggerier
- legge til rette for at store aktører som f.eks. NRK og Politihøgskolen kan etablere seg sentralt i Lillestrøm
- arbeide for å etablere en grønn akse mellom Norges Vel og Akershus Energiparken, med fokus på grønn innovasjon
- at Lillestrøm kommune skal være en aktiv deltaker innenfor Osloregionens Europakontor og Nordic City Network, for å utveksle erfaring og ta i bruk de mulighetene som finnes for påvirkning
- aktivt benytte de mulighetene som finnes innenfor EU- og Interreg-programmer til å hente kunnskap og penger til å videreutvikle kommunale tjenester og styrke samarbeidet mellom kommune, forskning og næringsliv
- bidra til å bygge opp en reise- og opplevelsesnæring knyttet til Lillestrøms tømmer- og sagbrukshistorie og naturopplevelser i Nordre Øyeren naturreservat

2. Klima og miljø

Lillestrøm er en kommune med sterk befolkningsvekst. Venstre vil sikre at utviklingen skjer til folkets beste og på en bærekraftig måte slik at alle kan leve det gode liv i Lillestrøm også i framtida. Venstre vil at Lillestrøm skal i front for det grønne skiftet. Det betyr å ta i bruk ny teknologi som åpner nye muligheter, og det betyr renere luft og lavere klimagassutslipp.

2.1 Klimafyrtårnet Lillestrøm

Mange av de gode løsningene for lavutslippssamfunnet finnes allerede og utfordringen er at det tar for lang tid å ta dem i bruk. I den slik situasjon er det viktig at kommuner og byer går foran og viser vei.

Både regional og nasjonalt skal Lillestrøm ligge i forkant med utslippsfrie løsninger og klimavennlig drift. I tillegg skal kommunen stille krav til at utbyggere gjør grep for å redusere sine utslipp.

Venstre ser at lavutslippssamfunnet kan by på betydelige næringsmuligheter, og vil legge til rette for at kunnskapsmiljøene og det lokale næringslivet kan være i front i det grønne skiftet i økonomien. Som foregangskommune på klimaområdet blir Lillestrøm attraktiv for fremtidsrettede næringsaktører og for nye og nåværende innbyggere.

Venstre vil:

- at kommunen skal gå i front når det gjelder å ta i bruk klimavennlig teknologi og klimavennlige løsninger, både i egen drift og i interkommunale selskaper som kommunen er medeier i
- styrke og videreutvikle klimafondet for å gjennomføre tiltak som reduserer klimagassutslippene i Lillestrøm kommune, herunder vurdere ulike støtteordninger rettet mot privatpersoner eller bedrifter
- innføre et kommunalt klimabudsjett og klimaregnskap der alle kommunens virksomheter rapporterer årlig på sitt CO₂-fotavtrykk og hvilke tiltak som planlegges for å redusere det
- fremme økt bruk av tre som bygningsmateriale i bærende konstruksjoner
- fortsette utbyggingen av fjernvarmenettet, i samarbeid med Akershus Energi
- installere solfangeranlegg på alle nye kommunale bygg som ikke er, eller vil bli, tilknyttet fjernvarme
- legge til rette for enklere kildesortering av avfall, spesielt flere innsamlingsstasjoner for glass og metall, og stille krav om at slike innsamlingsstasjoner bygges integrert i nye boligkomplekser
- etablere flere sentrale avfallssug for å redusere støy og utslipp i forbindelse med avfallstømming
- at kommunen utvikler en strategi for grønne innkjøp
- gjennomføre klimavettkampanjer for å vise hvordan hver enkelt kan ta klimavennlige valg i hverdagen
- utarbeide en egen kommunal strategi for klimatilpasning
- stille krav om fossilfri eller utslippsfri anleggs plass
- håndheve forbudet mot tomgangskjøring og la parkeringsvakter utstede bøter ved overtredelse
- sammen med industriaktørene finne løsninger for å redusere utslippene fra industri sektoren
- at Lillestrøm utvikles til et kraftsenter for utvikling og kommersialisering av fornybare og utslippsfrie løsninger i samarbeid med de sterke kunnskapsmiljøene som allerede finnes i kommunen

2.2 Grønn by- og tettstedsutvikling

Venstre ønsker å håndtere den sterke befolkningsveksten på en bærekraftig måte ved å fortette rundt eksisterende kollektivknutepunkter, samtidig som vi sikrer grønne lunger og grønne korridorer i fortettingsområdene.

Lillestrøm by er regionhovedstaden på Romerike, med gode vei- og jernbaneforbindelser fra hele regionen. Venstre ønsker å styrke denne posisjonen og videreutvikle Lillestrøm som regionby med flere arbeidsplasser, kulturtilbud og aktiviteter innenfor triangelet Lillestrøm-Strømmen-Kjeller.

Samtidig ønsker vi å legge til rette for lokale sentrumsområder på Sørumsand, Frogner, Skedsmokorset, Fetsund, Skjetten, Leirsund og Tuen. På denne måten vil vi skape attraktive lokalsentra, og samtidig unngå satellittutbygging i form av nye boligfelt. Satellitter fører til mer bilkjøring og nedbygging av skog, mark og matjord. Det mener Venstre er både uønsket og unødvendig.

Kjeller flyplass utgjør en unik arealreserve hvor det kan bygges en helt ny bydel uten at det går på bekostning av verken jordvern, rekreasjonsområder eller eksisterende bebyggelse. Venstre ønsker å utvikle Kjeller flyplass til en grønn, moderne og klimavennlig bydel med attraktive boliger, gode arbeidsplasser og store grøntområder.

Venstre vil:

- styrke Lillestrøm by som regionhovedstad og legge til rette for lokale sentrumsområder i hele kommunen
- fortette rundt kollektivknutepunkt, samtidig som vi tar vare på velfungerende småhusområder
- legge til rette for en grønn byutvikling i triangelet Lillestrøm-Strømmen-Kjeller der det fortettes i sentrumsområder samtidig som vi tar vare på hagebyene på Volla, Vigernes og Strømmen
- sikre en god overgang mellom hagebyene og sentrum gjennom gradvis lavere bygg i randsonene mot villaområdene
- utvikle dagens Kjeller flyplass til en grønn, moderne og klimavennlig bydel
- sikre gode idretts-, rekreasjons- og grøntarealer i forbindelse med fortetting
- gjennom utbyggingsavtaler sikre sammenhengende grønne korridorer i by og tettsted, og gode forbindelser til det grønne omlandet
- fremme økt bruk av tre i nye bygg for å styrke koblingen til Lillestrøms tømmer- og sagbrukshistorie
- legge til rette for at parkering i sentrumsområder legges under bakken slik at overflaten kan benyttes til andre formål
- sørge for flere gågater og at områdene mellom husene er attraktive oppholdssteder for unge og gamle
- stille krav til at nye bygg har arkitektoniske kvaliteter som tilfører estetisk merverdi

2.3 Park, natur og friluftsliv

Når vi bygger tettere i sentrum og rundt knutepunkter, er det viktig å sikre grønne lunger i by og tettsted. Samtidig gir fortetting oss muligheten til å ta vare på den flotte naturen og kulturlandskapet utenfor byen og tettstedene. For Venstre er det viktig å sikre gode og attraktive rekreasjonsmuligheter nær der folk bor, og ta vare på skog, matjord og elveliv.

Venstre vil:

- flytte dagens parkeringsplasser på Stortorvet under bakken og omdanne området til en ny bypark
- sørge for grønne lunger og gangveier i boligområder
- bevare Nordbyjordet og sikre et generelt sterkt jordvern
- etablere ny bypark i Kirkegata og ruste opp Vollaparken og Sørumparken
- åpne opp området rundt Doktorgården og gjøre det om til park
- bevare tur- og rekreasjonsområdene langs Nitelva og Glomma
- videreføre Sagstien helt ned til Skjærva og forlenge turveien langs Nitelva opp til Hvam
- videreutvikle kunstparken langs Nitelva og Sagelva
- intensivere opprensingen av Nitelva, Sagelva og Leira
- lage en verneplan for raviner i kommunen
- sikre et sterkt jordvern og ta vare på de store, sammenhengende landbruksarealene som preger romerikslandskapet
- opprettholde markagrensa
- sørge for godt vedlikehold og skilting av turstier
- etablere flere turstier og lage et sammenhengende nettverk av turstier på tvers av kommunen
- sikre at lekeplasser anlegges med miljøvennlig dekke

2.4 Dyrevelferd

Venstre mener dyr har egenverdi. Derfor tar vi dyrenes velferd på alvor. Tamme dyr er en viktig del av folkehelsen. Det er mye god folkehelse i å lufte hunden, ha et kjæledyr som trøster og gir selskap og som gjør at man kommer i kontakt med andre. Dyrene i landbruket er viktige som matprodusenter innen meieri og kjøttproduksjon. Ville dyr i naturen rundt oss, er en sentral del av økosystemet, og disse bidrar til å opprettholde balanse i naturen.

I arbeidet med dyrevelferd, er det mange frivillige som er involvert. Vi ser det derfor som sentralt å etablere et godt og konstruktivt samarbeid med frivilligheten, og støtte opp under alt det gode arbeidet de gjør. I tillegg mener vi at kommunen selv må innarbeide hensynet til dyreliv i sine planer og sitt arbeid.

Venstre vil:

- at det vedtas en dyrevelferdsplan for hele Lillestrøm kommune. Denne skal innbefatte ville dyr, landbruksdyr og kjæledyr
- innføre helårs båndtvang i tettbygde strøk og ved turveier av hensyn til både mennesker og dyr
- etablere flere hundeluftegårder, dvs. inngjerdede og lyssatte områder der hunder kan løpe fritt året rundt
- etablere et agilityanlegg i kommunen, i tilknytning til en av de kommunale hundeluftegårdene
- jobbe for å etablere et hjelpesenter for hjemløse dyr i samarbeid med frivilligheten
- sørge for at det finnes hundeposekasser langs alle sentrale turveier
- sikre at det tas hensyn til dyreliv ved utbygginger
- etablere en støtteordning for frivillige organisasjoner som jobber innen dyrevelferd, natur og miljø
- sikre forsvarlig forvaltning av dyrelivet gjennom forskrifter for jakt, fangst og bestandsmål

3. Samferdsel

Samferdselspolitikken skal ivareta tre grunnleggende hensyn: gode transportmuligheter for hele befolkningen, et miljøtilpasset, utslippsfritt samfunn og verdiskapning for næringslivet. Samferdselspolitikken må føre samfunnet i retning av alle tre mål på samme tid. For Venstre er det et overordnet mål at all trafikkvekst skal tas med kollektivtrafikk, sykkel og gange.

For å motvirke kødannelser og tilby god fremkommelighet for alle, ønsker Venstre å prioritere kollektivtrafikk foran privatbilisme der vi har de største utfordringene i trafikken. Venstre vil etablere egne kollektivakser for bussen, og etablere Romeriksbanen som en skinnegående baneløsning fra Kjeller via Lillestrøm sentrum til Ahus og videre mot Oslo grense. Det bør også planlegges for en trasé som går videre fra Kjeller via Hvam, Skjetten og Lahaugmoen.

3.1 Kollektivtrafikk

For å få til gode grep for kollektivtransporten, er det avgjørende å få til et godt samarbeid som involverer kommunen, fylkeskommunen, staten, Ruter, Bane Nor, Vy og eventuelt andre transportaktører. Siden alle de store trafikkårene på Romerike går gjennom Skedsmo, er det avgjørende å få til et godt samarbeid med nabokommunene om tiltak som reduserer gjennomgangstrafikken av privatbiler, f.eks. gjennom etablering av innfartsparkeringer.

Venstre vil:

- etablere Romeriksbanen som en skinnegående baneløsning fra Kjeller via Lillestrøm, Strømmen og Ahus til Ellingsrud
- sikre gode og hyppige bussforbindelser i hele kommunen
- arbeide for at gamle Fet og Sørumsund flyttes til sone 2Ø i Ruters sonesystem, slik at hele den nye kommunen får felles takstsone
- etablere en separat kollektivtrasé gjennom Lillestrøm og Strømmen
- etablere en egen snarvei for buss fra Kjeller til Holt/Vestvollen, for å oppnå en betydelig raskere bussforbindelse fra Tæruddalen, Brånås og Holt/Vestvollen til Lillestrøm sentrum
- etablere en egen snarvei for buss mellom Hexebergåsen og Vardeåsen
- arbeide for etablering av en busspendel som Skedsmokorset, Leirsund stasjon og Asak, med avgangstider som korresponderer med toget
- arbeide for at det etableres egne nattavganger på toget fra Oslo til Lillestrøm, og for avganger hele døgnet på de tyngste bussrutene
- arbeide for å etablere ny jernbanestasjon på Åråsen, i sammenheng med utbygging av innfartsparkering som avlaster Lillestrøm sentrum
- arbeide for utvidet kapasitet og flere avganger på Kongsvingerbanen
- arbeide for bedre fremkommelighet for buss gjennom Skjetten

3.2 Bil og vei

Alle hovedfartsårene mellom Romerike og Oslo går gjennom Lillestrøm kommune. For Venstre er det viktig å bidra til en rask overgang til en utslippsfri transportsektor, sikre at boområder og sentrumsområder skjermes for gjennomgangstrafikk og føre en parkeringspolitikk som støtter opp om alternativer til bilbruk på arbeidsreiser.

Venstre vil:

- bidra til rask overgang til en utslippsfri transportsektor, blant annet ved å bidra til etablering av flere ladepunkter og flere hydrogenstasjoner
- stille krav om etablering av ladepunkter i tilknytning til parkeringsplasser ved alle nybygg
- innføre en egen støtteordning for borettslag som vil etablere ladepunkter i eksisterende parkeringsanlegg
- gjøre den kommunale bilparken utslippsfri
- legge til rette for etablering av bildelingsordninger, også for kommunens egen bilpark
- utrede nye veiløsninger som kan avlaste trafikken på Nordbyveien
- arbeide for en ny trasé for gjennomgangstrafikk fra Ask til E6 for å redusere trafikkbelastningen på Skedsmokorset
- arbeide for veiløsninger i Lillestrøm by som kanalisere gjennomgangstrafikken utenom sentrum
- arbeide for en ny veiløsning fra utløpet av Rælingstunnelen til Fetveien
- skjerme boområder for gjennomgangstrafikk
- sikre forgang i arbeidet med å etablere ny glommakryssing i Fetsund
- arbeide for at ny avlastningsvei for E6 blir lagt øst for Øyeren
- føre en parkeringspolitikk som stimulerer til god omløpshastighet på parkeringsplassene og som støtter opp om alternativer til bilbruk på arbeidsreiser
- øke antall innfartsparkingsplasser på Leirsund, Svingen og Sørumsand

3.3 Sykkel og gange

Det skal være enkelt, trygt og hyggelig å gå og bruke sykkel som transportmiddel i hele Lillestrøm kommune hele året. Hensynet til syklister og gående skal prioriteres i all planlegging av vei- og trafikk-løsninger. Spesielt vil Venstre trygge veinettet rundt områder barn og unge ferdes og oppholder seg.

Venstre vil:

- sikre gode gang- og sykkelveier og et sammenhengende sykkelveinett i hele kommunen
- etablere høykvalitets sykkelveier og sykkelspressveier langs hovedferdselsårene
- etablere gode sykkelparkingsplasser med lademulighet for elsykler, tak og tyverisikring
- etablere gang- og sykkelbro over Skjærvagapet
- etablere sammenhengende sykkelvei mellom Ask og Skedsmokorset
- utvide bysykkelordningen
- prioritere god og trygg framkommelighet på gang- og sykkelveier om vinteren
- sikre godt vedlikehold av veier, gangveier og sykkelveier
- tilrettelegge for økt bruk av elsykkel

4. Oppvekst

Venstre ønsker at alle barn som vokser opp i Lillestrøm skal ha en trygg oppvekst og gis de beste muligheter for å lykkes i livet, gjennom god utdanning og et godt læringsmiljø.

For Venstre er det sentralt alle barn får et godt og tilpasset opplæringstilbud uavhengig av foresattes sosioøkonomiske bakgrunn. Alle barn skal gjennom barnehage og skole, stille like godt rustet for voksenlivet. Alle elever skal få tilbud om den hjelpen de trenger tidlig nok i utdanningsløpet. En god og trygg oppvekst, er det beste utgangspunktet vi kan gi våre barn.

Lillestrøm kommune skal være i tiden. Dette betyr at kommunen skal tilby gode digitale tjenester til sine innbyggere. Vi mener derfor det er viktig at kommunen er på de plattformene og sosiale mediene barn og unge er på.

Det er viktig at det bygges nye skoler og barnehager i takt med befolkningsveksten. Venstre vil derfor at det skal utarbeides en skolebehovsplan og en barnehageplan for den nye kommunen. Denne planen skal ligge til grunn for hvor og når det bygges skoler og barnehager.

4.1 Barnehage

En god skole starter i barnehagen. Barnehagen er en viktig arena for språkutvikling og integrering. Gjennom lek og lystbetonte aktiviteter, skal barnehagen gi barn mulighet til å få utløp for sin medfødte nysgjerrighet og utvikle sosiale ferdigheter i møte med jevnaldrende.

Venstre vil:

- sikre at det bygges tilstrekkelig med barnehageplasser i både kommunal og privat regi i takt med befolkningsveksten i alle deler av kommunen
- ha spesialpedagoger i barnehagen for tidlig innsats
- etablere åpen barnehage som en prøveordning i nærheten av voksenopplæringen, slik at det legges til rette for gode vilkår for skolegang, integrering og språkutvikling.
- sikre at alle får tilbud om barnehageplass i nærområdet
- sikre at søsken får tilbud om å gå i samme barnehage
- tilrettelegge for at svømmeopplæring kan starte allerede i barnehagen.
- sikre god kvalitet og bemanning i alle barnehagene i kommunen, herunder sikre god pedagogtettethet

4.2 Skole

Skolen skal formidle kunnskap og allmenndannelse på en måte som skaper utvikling hos den enkelte og i samfunnet. Venstre ønsker at skolene og den enkelte lærer skal ha stor frihet til å styre sin egen utvikling og finne gode lokale løsninger. En liberal skolepolitikk legger til grunn at ingen elever er like, og at det må legges til rette slik at hver enkelt elev får utviklet sine evner og strukket seg så langt som mulig.

Venstre vil:

- utarbeide en Lillestrøm-standard for skolen. Standarden skal sette mål for skolene i kommunen, med det mål at alle elever i Lillestrøm-skolen skal ha et like godt utdanningstilbud.

- alle elever skal ha tilbud om opplæring i nærmiljøet slik at majoriteten av elevene i Lillestrøm-skolen skal kunne gå eller sykle til skolen
- styrke realfagssenteret og etablere et senter for språkfag, for å tilrettelegge for faglig utvikling og stimulere elevenes utforskertrang
- tilrettelegge for god bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen og åpne for bruk av mobiltelefon som læringsverktøy i situasjoner der den enkelte skole eller lærer mener det er riktig
- tilby en prøveordning med tegnspråk, samisk og e-sport som valgfag
- tilby elever i ungdomstrinnet å følge valgfagsundervisning ved andre skoler
- åpne for alternative skoleløp for dem som trenger en mer praktisk tilrettelagt undervisning
- sikre god svømmeundervisning for alle elever i Lillestrøm kommune og prioritere de yngste elevene slik at de kan nå målene i læreplanen innen normert tid
- opprettholde et godt spesialskoletilbud
- sikre gode overgangssituasjoner mellom barnehage og skole, og også mellom de ulike skolene gjennom å etablere sikre og like rutiner for overgangen for samtlige skoler.
- legge til rette for et godt samarbeid mellom skole og næringsliv
- utvide tilbudet om sommerskole
- ha en kvalitetsplan for SFO for å sikre et likeverdig og godt fritidstilbud for alle elever i hele kommunen.
- sikre at SFO er et reelt tilbud til alle, f.eks. gjennom redusert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier og søskenmoderasjon
- legge til rette for at friskoler skal kunne etablere seg i kommunen, som et supplement til den kommunale skolen
- jobbe for at voksenopplæringen flyttes til en mer sentral beliggenhet tett på et kollektivknutepunkt

4.3 Trygg oppvekst for barn og unge

En god oppvekst varer livet ut. Derfor er det viktig at barn og unge får rask oppfølging når de møter på utfordringer. Oppsøkende arbeid, forebygging og lavterskeltilbud gjennom skolehelsetjenesten, utekontakt og lignende, kan bidra til å løse utfordringer før de vokser seg store. Venstre vil gjennomføre tiltak som kan styrke familien, bidra til utvikling av barnevernet og sikre et godt helsetilbud for barn og unge.

Venstre vil:

- styrke barnevernet
- ha en utekontakttjeneste som arbeider målrettet med forebygging i hele Lillestrøm kommune
- utrede etablering av chattetjeneste med helsesykepleier eller annen fagperson som er tilgjengelig i helger og på kvelder
- sørge for at ulike yrkesgrupper er representert på skolene for å kunne gi et best mulig lavterskeltilbud der de unge er, f.eks. helsesykepleier, psykolog, sosionomer og miljøarbeidere
- sikre et tett samarbeide på tvers av de kommunale hjelpetjenestene (helse, barnevern, PPT, skole/barnehage), slik at unge og foresatte kan forholde seg til færrest mulig kontaktpersoner
- at helsestasjonene skal være gode kompetansemiljøer med god bemanning

5. Helse og mestring

Å gi et godt helse- og mestringstilbud er en av de viktigste oppgavene Lillestrøm kommune har. Alle som får hjelp eller støtte fra det offentlige må behandles som selvstendige enkeltmennesker med en like selvfølgelig rett til å ta egne valg som alle andre.

5.1 Mestring

Retten til å bestemme over egen hverdag og friheten som ligger i å klare seg selv, er viktig for menneskers livskvalitet. Derfor er tilrettelegging og hjelp til egen mestring, noe av det mest grunnleggende kommunen kan gjøre for å sikre at folk har best mulig livskvalitet i hverdagen. Det handler om å tilrettelegge for at alle mennesker kan delta i samfunnet på sine premisser.

Venstre vil:

- sikre at funksjonsnedsettelse ikke skal hindre aktiv deltakelse i samfunnet
- sikre at alle som har rett til brukerstyrt personlig assistent (BPA) får tilstrekkelig antall assistenttimer
- sikre at universell utforming er førende i all planlegging
- sikre gode ordninger for tolketjeneste og døvetolk
- ta i bruk velferdsteknologi som gjør det enklere for folk å klare seg selv i egen bolig
- samarbeide med private utbyggere om sosial boligbygging
- sikre at Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Eldrerådet kommer tidlig inn i relevante prosesser

5.2 Hjelp når du trenger det

Lillestrøm skal ha god akuttberedskap og tilby rask hjelp når det trengs. Det er viktig at rehabilitering kommer raskt i gang etter sykdom, og at folk med kroniske sykdommer får den behandlingen de trenger for å få best mulig livskvalitet i hverdagen. Dette betyr at det må være nok behandlingsplasser.

Venstre vil:

- sikre god kapasitet på legevakten
- videreutvikle tilbudet ved KAD (Kommunal Akutt Døgnettenhet) i tilknytning til legevakten i Lillestrøm by
- jobbe for et psykologtilbud i tett tilknytning til legevakta
- etablere et nytt kommunalt helsebygg der viktige helsefunksjoner samles i et helsefaglig kraftsenter
- etablere ambulerende psykiatrisk team
- sikre god ambulansedekning i hele kommunen
- sikre et tilstrekkelig tilbud innenfor fysioterapi og ergoterapi, slik at de som trenger det får rask behandling
- at Lillestrøm skal ta sin del av ansvaret for å bosette flyktninger som har fått opphold i Norge

5.3 En trygg alderdom

Retten til å bestemme over egen hverdag gjelder uavhengig av alder, og eldre som ønsker og kan bo hjemme med tilpasninger i boligen skal ha muligheten til det. Eldre som ikke lenger ønsker å bo hjemme skal få tilbud om omsorgsboliger. Eldre som bor på institusjon skal være trygge på at tjenestene de mottar holder høy standard, og at maten på institusjonen er smakfull og næringsrik.

Venstre vil:

- legge til rette for at alle som ønsker det kan bo hjemme så lenge de har muligheten til det
- sikre at alle som har langtidsopphold på sykehjem har rett til enerom
- at maten som serveres på velferdsinstitusjoner skal være smakfull, næringsrik, og kortreist
- ha et godt psykiatrisk tilbud for eldre
- bygge flere institusjonsnære omsorgsboliger
- arbeide for å opprettholde palliative tilbud ute i institusjonene
- ansette en pårørendekontakt som skal være et bindeledd mellom pårørende og kommunens tjenestetilbud

5.4 En verdig rusomsorg

Bruk av ulovlige rusmidler er en stor sosial utfordring, og vi må arbeide systematisk for å forebygge at nye grupper av barn og ungdom får rusproblemer. Alle som sliter med rusavhengighet skal få hjelp av en helhetlig tiltakskjede som er lett tilgjengelig og som tar i bruk et bredt spekter av virkemidler.

Venstre vil:

- sikre bedre ettervern med større grad av integrering i lokalsamfunnet
- ha en god og helhetlig oppfølging av LAR-pasienter
- etablere robustboliger for rusavhengige
- etablere et lavterskel natthjemtilbud for rusmisbrukere og andre som har behov for et akutt overnattingstilbud
- videreføre ordningen med ruskontrakter for elever med rusproblem

5.5 Løft for mental helse

Mange sliter med psykiske problemer i kortere eller lengre perioder. De har ulike behov for hjelp, og hjelpetilbudet må være bredt og allsidig. Det bør opprettes flere lavterskeltilbud i kommunen som kan ta hånd om lettere psykiske lidelser.

Venstre vil:

- sørge for et nært samarbeid mellom kommunens helsetjeneste og akuttpsykiatrien
- sikre rask behandling spesielt i barne- og ungdomspsykiatrien
- sikre god og oppdatert kompetanse hos alle ansatte som arbeider med psykisk helse
- sikre tilstrekkelig bemanning av psykiatriske sykepleiere i eldreomsorgen.

6. Kultur, idrett og frivillighet

Frivillig sektor er limet i samfunnet. Når vi møtes til felles innsats og felles opplevelser, skaper vi samhold og livskvalitet. Venstre vil at alle i Lillestrøm kommune skal ha tilgang på gode opplevelser innenfor kultur og idrett, både som utøver og tilskuer, og vil spesielt prioritere bredden i kultur- og idrettstilbud til barn og unge.

6.1 Frivillighet og samarbeid

Frivillig innsats gjennom lag, foreninger og andre former for frivillig arbeid, er grunnlaget for mange av de aktivitetene, tilbudene og mulighetene som gjør Lillestrøm til en flott kommune å bo i. Venstre ønsker å støtte opp under en mangfoldig frivillig sektor og legge til rette for et godt samarbeid mellom frivilligheten og kommunen.

Venstre vil:

- få på plass en frivillighetserklæring som et styrende dokument for Lillestrøm kommunes frivillighetspolitikk
- sikre frivillige lag og foreninger forutsigbare rammer gjennom gode støtteordninger
- sikre et godt samarbeid med Lillestrøm musikkråd og Lillestrøm idrettsråd
- etablere en målrettet støtteordning der lag og foreninger kan søke om midler til konkrete integreringstiltak
- sikre at kommunale bygg kan benyttes av lag og foreninger til møter og andre aktiviteter i den tiden kommunen ikke selv trenger å benytte dem, og gjøre det enkelt å booke slike lokaler via nett
- gi alle ungdommer i kommunen et godt fritidstilbud, blant annet gjennom organiserte aktiviteter som fritidsklubb på sentrale møteplasser i hele kommunen, men også gjennom arenaer for ikke-organiserte aktiviteter som parkour, skating, e-sport etc.
- tilby gratis aktivitetskort og opplevelseskort til barn og unge fra familier med lav inntekt, slik at alle sikres tilgang på kulturopplevelser og deltakelse i fritidsaktiviteter uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn

6.2 Kultur

Venstre ønsker en liberal kulturpolitikk som sikrer mangfold, bredde og kunstnerisk frihet. Kulturpolitikken skal bygge på bred deltakelse, gode opplevelser, kompetansebygging og talentutvikling. Kommunen skal være en aktiv og forutsigbar samarbeidspartner for kulturlivet og sikre at det er gode arenaer for både store og små kulturopplevelser. Det overordnede målet for kulturpolitikken er at Lillestrøm kommune skal være Østlandets beste bosted for alle som er opptatt av kultur.

Venstre vil:

- stimulere til et variert aktivitets- og kulturliv gjennom gode ordninger for kulturfaglig støtte, prosjektstøtte og arrangementsstøtte
- at den lokale kulturarven skal ivaretas gjennom et sterkt kulturminnevern, gode ordninger for vedlikehold av bygg med særlig kulturhistorisk verdi
- etablere en grønn kulturportal i Kirkegata i Lillestrøm sentrum med ny park, nytt kunstsenter, nytt bibliotek og nye øvingsrom for musikk- og kulturskolen
- tilrettelegge for at private aktører og næringsinteresser kan utvikle Blaker Skanse som et fyrtårn for kunst og kultur

- realisere bygging av Husebylåven som en kulturell storstue på Skedsmokorset
- bidra til å realisere av nytt nasjonalt våtmarkssenter og fløtingsmuseum ved Fetsund Lenser, og koble dette sammen med Bingen lenser og kulturminner i Lillestrøm by og Strømmen knyttet til tømmerfløting og sagbruk
- opprettholde et godt og desentralisert bibliotektilbud i hele kommunen
- jobbe for at bibliotekene skal være døgnåpne
- videreføre og utvikle den kulturelle skolesekken
- videreføre og videreutvikle den kulturelle spaserstokken, slik at eldre sikres rikholdige og interessante kulturopplevelser
- øke tilskuddene til musikk- og kulturskolen slik at flere kan benytte seg av dette tilbudet
- styrke den særskilte støtten til skolekorps
- sikre at korps og band har tilgang på enkel og trygg lagring av instrumenter i umiddelbar nærhet av øvingslokaler
- sørge for at bygges gode lokaler til musikkutøvelse ved bygging og rehabilitering av skoler, i tråd med «NS 9178 akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse»
- at kommunen organiserer kommunale lysshow som alternativ til privat oppskyting av fyrverkeri i forbindelse med nyttårsfeiring

6.3 Idrett

Alle innbyggere i Lillestrøm kommune skal ha mulighet til å drive med fysisk aktivitet, og det skal være gode tilbud både innenfor organisert idrett og egenorganiserte aktiviteter. Lillestrøm kommune skal ha gode anlegg for et mangfold av idrettsaktiviteter, både for breddeidrett og idrett på elitenivå.

Venstre vil:

- at kommunen som hovedregel skal eie idrettsanlegg, slik at man kan legge til rette for å fordele bruk på flest mulig og billigst mulig
- sikre gratis treningstid på hverdager for barn og unge under 19 år på kommunale anlegg og andre anlegg der kommunen etter avtale har tildelingsrett
- tilstrebe å lage støtteordninger som i størst mulig grad sikrer likeverdige vilkår for idrettslag uavhengig av drifts- og eieform
- sørge for utstyrssentraler med utlån av godt utstyr slik at barn og unge sikres deltakelse i aktiviteter
- sikre at nye skoler bygges med flerbrukshall istedenfor tradisjonell gymsal
- sikre at alle kunstgressbaner i Lillestrøm kommune skal være miljøvennlige
- rehabilite og utvikle Hvaltjern som idrettsanlegg for langrenn, skiskyting og andre idretter
- jobbe for at nye idrettsanlegg på Skedsmokorset realiseres
- etablere flere utendørstreningsskoler langs populære turstier
- rehabilite og videreutvikle Nebbursvollen som et attraktivt friluftsbad for hele regionen
- jobbe for å etablere et 50 meters konkurransebasseng sentralt i kommunen
- tilrettelegge for etablering av privat badeland på Strømmen
- pusse opp og rehabilite kommunens svømmehaller
- tilrettelegge for paraiddrett i Lillestrøm kommune
- tilrettelegge for e-sport og gaming som fritidsaktivitet, eksempelvis gjennom å stille egnede lokaler til disposisjon
- tilrettelegge for samarbeid mellom idrettslag og skolefritidsordningen
- legge ned skytebanen på Skjetten og jobbe for å finne gode og fremtidsrettede løsninger for skyteidretten på en måte som også ivaretar hensynet til et godt bomiljø
- tilrettelegge for privat etablering av innendørshall for konkurranseskyting